

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอคลองใหญ่ ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
จังหวัดตราด

คำนำ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาอาชีพและทรัพยากรด้านการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จึงได้จัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอคลองใหญ่ ปี ๒๕๖๙ โดยมีวัตถุประสงค์มุ่งพัฒนางานด้านการเกษตรอันจะเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และฟื้นฟูเศรษฐกิจและทรัพยากรด้านการเกษตรให้มีความยั่งยืน มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนในลักษณะของความตกลงเบื้องต้น

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ อำเภอคลองใหญ่ ปี ๒๕๖๙ ฉบับนี้ ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานข้อมูลการผลิตทางการเกษตรให้เป็นปัจจุบัน เพื่อให้มีความทันต่อสถานการณ์ของพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ เป็นแนวทางสำคัญในการวางแผนโครงการ เพื่อพัฒนางานด้านส่งเสริมการเกษตรในระดับอำเภอและในระดับท้องถิ่นได้ ต่อไป

สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๔
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๔
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	
๓.๑ ฤดูกาล	๖
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๖
๔. เส้นทางคมนาคม	
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๖
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๗
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๗
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๗
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๙
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๐
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	
๑.๑ เกษตรกร	๑๐
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๓

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	๑๘
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	๑๘
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	๒๐
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	๒๐
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	๒๑
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	๒๑
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๒
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๒๔
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๒๗
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓
บรรณานุกรม	๓๖

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปเขตการปกครอง	๒
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๓
๔	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๖
๕	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี	๖
๖	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๘
๗	แสดงข้อมูลด้านพืช	๙
๘	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๙
๙	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๐
๑๐	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๐
๑๑	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๑
๑๒	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๑
๑๓	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๑
๑๔	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๑
๑๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๓
๑๖	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๓
๑๗	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๔
๑๘	แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ	๑๔
๑๙	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๑๕
๒๐	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๑๖
๒๑	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๖
๒๒	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๑๗

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๑๗
๒๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๑๘
๒๕	แสดงคริวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน	๑๙
๒๖	แสดงพื้นที่ปลูกยาพาราตามระดับชั้นความเหมาะสม	๑๙
๒๗	แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี๒๕๖๘	๒๑
๒๘	แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน	๒๒
๒๙	แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๒๓
๓๐	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้าทุเรียน อำเภอคลองใหญ่	๒๔
๓๑	แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดเชื้อรา	๒๗
๓๒	แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลง	๒๘
๓๓	แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในอำเภอคลองใหญ่	๒๙
๓๔	แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหมอนทองข้าบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรมสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	๓๐
๓๕	แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคลองใหญ่	๓๒
๓๖	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๕
๕	แหล่งน้ำธรรมชาติ	๗
๖	แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๗
๗	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๘
๘	รายได้ในภาคการเกษตร	๑๒
๙	หนี้สินในภาคการเกษตร	๑๒
๘	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน	๑๘
๙	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)	๑๙
๑๐	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๐
๑๑	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๒๐
๑๒	แสดงวิธีการตลาดอำเภอ	๒๑

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้วยกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

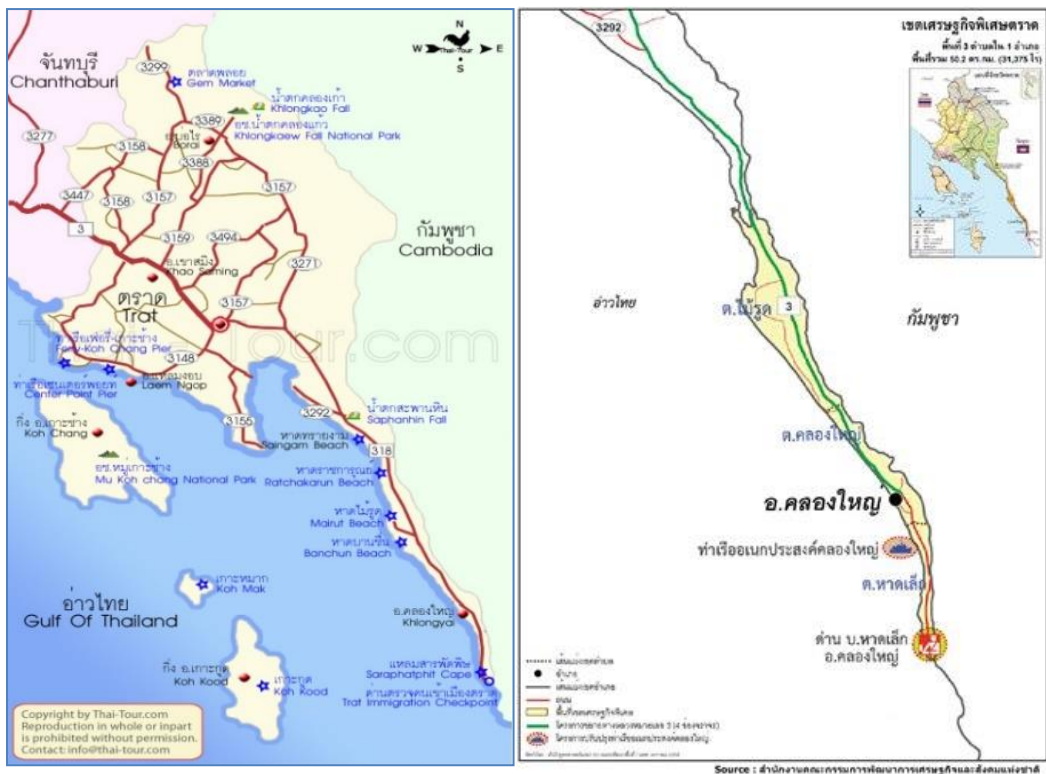
อำเภอคลองใหญ่ (Khlongyai District) เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดตราด ตั้งอยู่ทางทิศใต้ติดกับอำเภอมณฑลสีมา จังหวัดเกาะกง ประเทศกัมพูชา จัดตั้งเป็นอำเภอเมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๒ พิกัด ๑๑°๔๖'๒๘.๒" N, ๑๐๒°๕๓'๒๒.๕" E เชื่อมด้วยทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๓ ระยะทางห่างจากจังหวัดตราด ๗๔ กิโลเมตร และเส้นทางไปกรุงเทพมหานครถนนสายบางนา – ตราด ระยะทาง ๓๘๙ กิโลเมตรอาณาเขต อำเภอคลองใหญ่ มีเนื้อที่ประมาณ ๕๐.๒ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๓๑,๓๗๕ ไร่ มีชายฝั่งทะเลยาว ๕๐ กิโลเมตร

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอคลองใหญ่ มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเมืองตราด
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดเกาะกง (ประเทศกัมพูชา)
- ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดเกาะกง (ประเทศกัมพูชา)
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับอ่าวไทย

แผนที่แสดงขอบเขตอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอคลองใหญ่

(ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๒ เทศบาล ๒ อบต. ๓ ตำบล ๒๐ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๒ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๒ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

หมู่ที่ \ ตำบล	ตำบลคลองใหญ่	ตำบลไม้รูด	ตำบลหาดเล็ก
๑	บ้านเจ๊กลัก	บ้านไม้รูด	บ้านคลองมะขาม
๒	บ้านคลองใหญ่	บ้านหนองม่วง	บ้านโชดทราย
๓	บ้านคลองจาก	บ้านห้วงโสม	บ้านคลองหิน
๔	บ้านคลองสะบ้า	บ้านคลองมะนาว	บ้านหาดเล็ก
๕	บ้านตานึก	บ้านห้วงบอน	บ้านคลองสน
๖	บางอิน	บ้านร่วมสุข	
๗	บ้านสวนมะพร้าว		
๘	บ้านคลองจาก		
๙	บ้านร่มเย็น		

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ.๒๕๖๗)

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
คลองใหญ่	๘,๑๒๕	๑	๑	๙	๖,๐๐๒
ไม้รูด	๑๗,๐๐๐	๑	-	๖	๑,๙๕๘
หาดเล็ก	๖,๒๕๐	-	๑	๕	๒,๑๙๓
รวม	๓๑,๓๗๕	๒	๒	๒๐	๑๐,๑๕๓

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, พ.ศ.๒๕๖๗

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

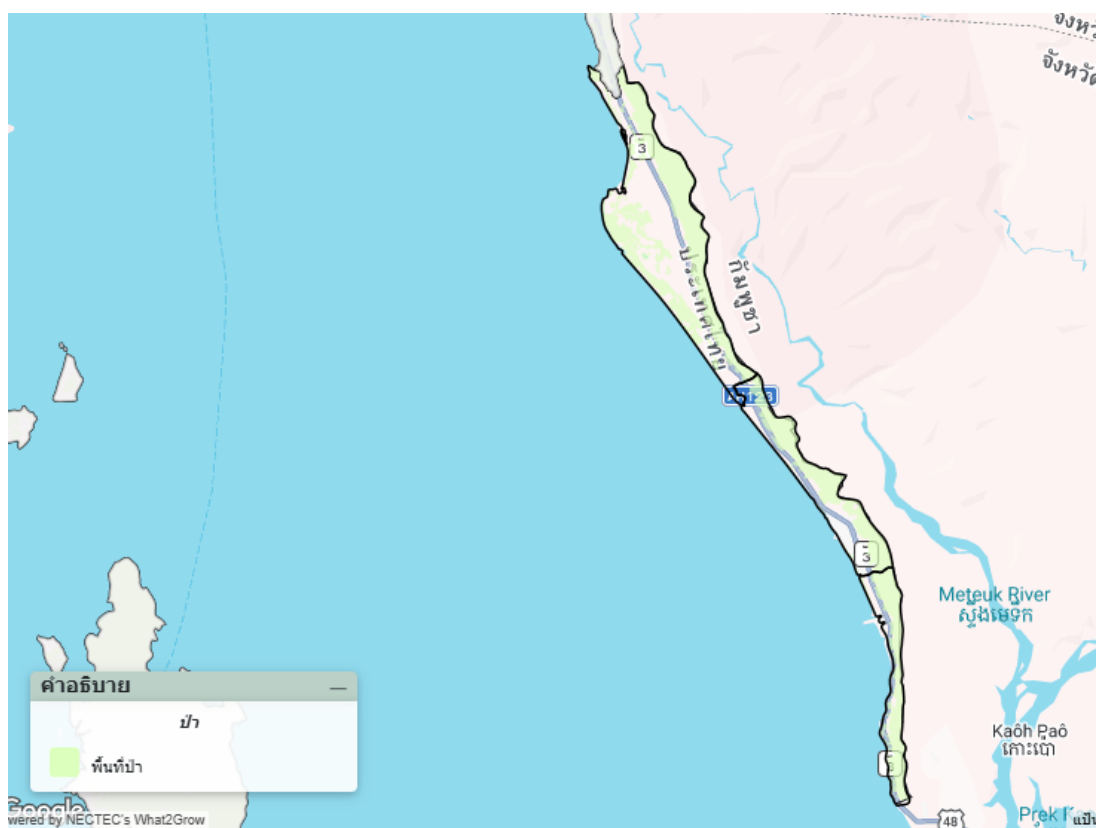
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอคลองใหญ่ มีสภาพพื้นที่เป็นป่าไม้และป่าชายเลน จำนวน ๔๑.๐๖ ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ ๒๕,๖๖๒ ไร่

แร่ธาตุที่มีคุณค่าทางเศรษฐกิจ คือ ททรายแก้ว ที่ตำบลไม้รูด มีปริมาณมากพอที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในทางอุตสาหกรรมได้แต่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ทรัพยากรทางทะเล น่านน้ำทะเลติดต่อกับอ่าวไทยและประเทศกัมพูชา เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของประเทศไทย

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอคลองใหญ่

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ
(ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๙)

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
คลองใหญ่	๑๐,๘๘๗	๖,๑๐๘	๕๖
ไม้รูด	๒๗,๖๓๖	๑๔,๔๙๘	๕๒
หาดเล็ก	๗,๐๓๙	๕,๐๕๗	๗๑
รวม	๔๕,๕๖๒	๒๕,๖๖๓	๕๖

ที่มา : agri-map-online.moac.go.th, พ.ศ.๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

แผนที่แสดงความลาดชันของอำเภอคลองใหญ่

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๕ กลุ่มชุดดิน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓ เป็นพื้นที่ป่าชายเลนหรือเคยเป็นป่าชายเลนซึ่งไม่เหมาะสมจะนำมาใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๑๘๖ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๓/๑๔ เป็นพื้นที่ป่าชายเลน หรือเคยเป็นป่าชายเลน ซึ่งไม่เหมาะสมจะนำมาใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ มีพื้นที่ประมาณ ๖๕ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่ดินค่อนข้างเป็นทราย ในฤดูแล้งใช้ปลูกพืชล้มลุกหรือพืชผักได้ มีพื้นที่ประมาณ ๔๗๕ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๗/๓๙ พื้นที่บริเวณสูงชันมาก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา ไม่เหมาะสมจะนำมาใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ มีพื้นที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๑๘ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่ดินค่อนข้างเป็นทราย ในฤดูแล้งใช้ปลูกพืชผักได้ หากมีแหล่งน้ำ มีพื้นที่ประมาณ ๒๖๐ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒/๓๙ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ในฤดูแล้งใช้ปลูกพืชล้มลุกและพืชผักได้ หากมีแหล่งน้ำและบางพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ แต่ดินค่อนข้างเป็นทราย มีพื้นที่ประมาณ ๕๓๖ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๒๒/๔๓ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว แต่ค่อนข้างเป็นทราย ในฤดูแล้งใช้ปลูกพืชล้มลุกหรือพืชผักได้ มีพื้นที่ประมาณ ๕๘๔ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๔/๓๕ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดต่างแต่ค่อนข้างเป็นทราย และบางพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล และไม้ยืนต้น รวมทั้งพืชล้มลุกและพืชผัก มีพื้นที่ประมาณ ๒,๓๑๓ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕B พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ แต่ดินค่อนข้างเป็นทราย มีพื้นที่ประมาณ ๑๑๙ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๓๕B/๓๕B พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดต่างๆ แต่ดินค่อนข้างเป็นทรายและบางพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น รวมทั้งพืชล้มลุกและพืชผัก มีพื้นที่ประมาณ ๓๒๘ ไร่

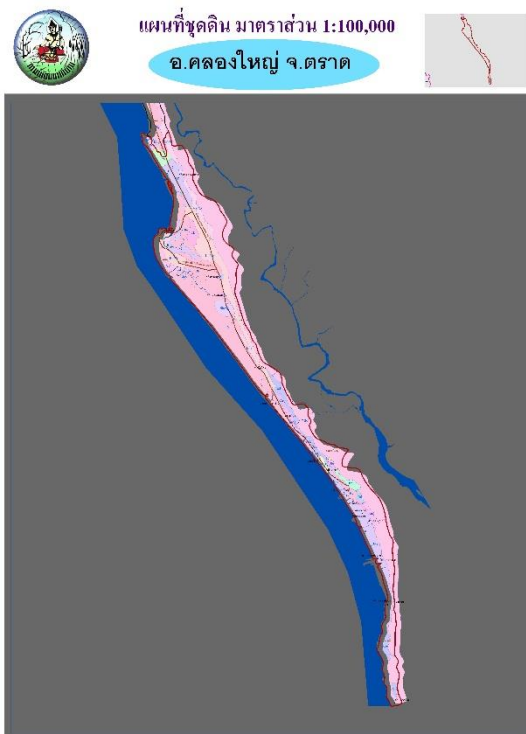
กลุ่มชุดดินที่ ๔๒ เป็นพื้นที่ป่าชายเลนหรือเคยเป็นป่าชายเลน ซึ่งไม่เหมาะสมจะนำมาใช้ปลูกพืชเศรษฐกิจ

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ประมาณ ๓,๓๔๘ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๔๓/๔๒ พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกมะพร้าว มะม่วงหิมพานต์ และเป็นทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีพื้นที่ประมาณ ๑,๙๕๐ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๕๑C พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดต่างๆแต่ดินค่อนข้างเป็นทราย และบางพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น รวมทั้งพืชล้มลุกและพืชผัก มีพื้นที่ประมาณ ๑,๐๐๖ ไร่

กลุ่มชุดดินที่ ๖๒ พื้นที่บริเวณที่สูงชันมาก ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ภูเขา ไม่เหมาะสมจะนำมาปลูกพืชเศรษฐกิจ

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๙)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ปลายเดือนเมษายนถึงเดือนพฤศจิกายนของทุกปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ มีฝนตกชุกยาวนาน “ฝนแปดแดดสี่”

ฤดูหนาว มีช่วงระยะเวลาอากาศเย็นเพียงเล็กน้อยในช่วงประมาณกลางเดือนธันวาคม ถึงต้นเดือนมกราคม ได้รับอิทธิพลตามลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนปลายเดือนมกราคมถึงต้นเดือนเมษายนของทุกปี ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีกำลังอ่อนค่อนข้างแปรปรวน อากาศร้อนอบอ้าว อุณหภูมิ อำเภอกลองใหญ่ มีอุณหภูมิโดยเฉลี่ยอยู่ที่ ๒๗ - ๓๐ องศาเซลเซียส

โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูฝน				←								→
ฤดูหนาว	→											←
ฤดูร้อน	←			→								

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิเฉลี่ย ๕ ปี

ปี	ปริมาณน้ำฝนรวมทั้งปี (มม.)	ปริมาณฝนเฉลี่ย (มม.)	จำนวนวันฝนตก (วัน)	เดือนที่ฝนสูงสุด	อุณหภูมิ (องศาเซลเซียส)		
					สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๖๔	๕๑๒๔.๘๐	๔๒๗.๐๗	๒๐๖	ก.ย.	๓๔.๑๓	๒๒.๐๖	๒๗.๕๑
๒๕๖๕	๔๙๕๐.๑๐	๔๑๒.๕๑	๒๑๑	ก.ค.	๓๔.๕๗	๒๒.๑๖	๒๗.๖๒
๒๕๖๖	๓๕๒๓.๘๐	๒๙๓.๖๕	๑๘๘	ก.ย.	๓๔.๖๕	๒๒.๕๒	๓๒.๔๖
๒๕๖๗	๕๔๕๗.๒๐	๔๕๔.๗๗	๑๙๔	ก.ค.	๓๓.๑	๒๓.๑๘	๒๘.๔๘
๒๕๖๘	๕๓๕๒.๓	๔๔๖.๐๓	๒๐๙	ส.ค.	๓๔.๑๑	๒๑.๕๗	๒๗.๕๗

ที่มา : อุตุวิทยกรมอุตุนิยมวิทยาตราด, พ.ศ.๒๕๖๙

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอกลองใหญ่ มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางในการเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตร ดังนี้

โดยใช้เส้นทางหลวงหมายเลข ๓ ระยะทางจากศาลากลางจังหวัดตราดถึงที่ว่าการอำเภอกลองใหญ่ ระยะทาง ๗๔ กิโลเมตร และรวมระยะทางถึงตำบลหาดเล็ก เป็นระยะทาง ๙๐ กิโลเมตร

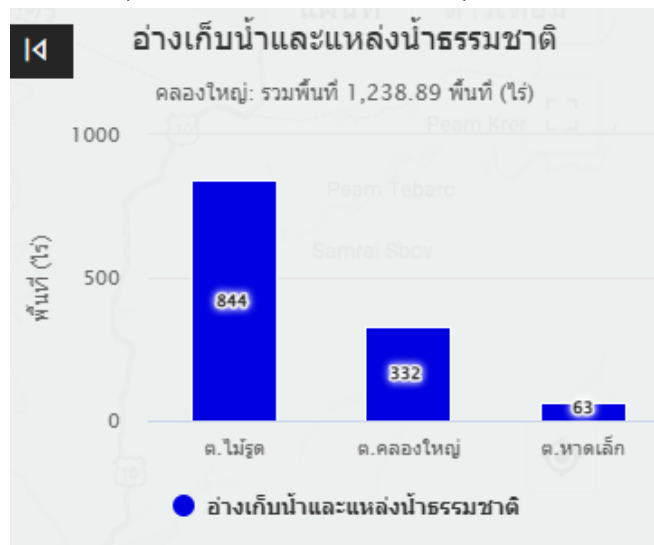
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียดดังนี้
ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ จากกรุงเทพฯ สามารถเดินทางได้ ๒ สาย คือ สายบาง
นา-ตราด (เส้นทางหลวงหมายเลข ๓) ผ่านชลบุรี-ระยอง-จันทบุรี-ตราด ระยะทางประมาณ ๔๕๘ กม. และสาย
บางนา-ชลบุรี-แกลง-จันทบุรี-ตราด (เส้นทางหลวงหมายเลข ๓๔๔) ระยะทางประมาณ ๓๘๙ กม.

สถานีขนส่งผู้โดยสาร จำนวน ๑ สถานี มีสายเดินรถประจำทางระหว่างอำเภอ/จังหวัด ได้แก่
ตราด-คลองใหญ่ ระยะทาง ๗๕ กิโลเมตร รถออกตั้งแต่เวลา ๐๕.๐๐-๒๐.๓๐ น.ค่าโดยสารประมาณ ๑๒๐ บาท

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

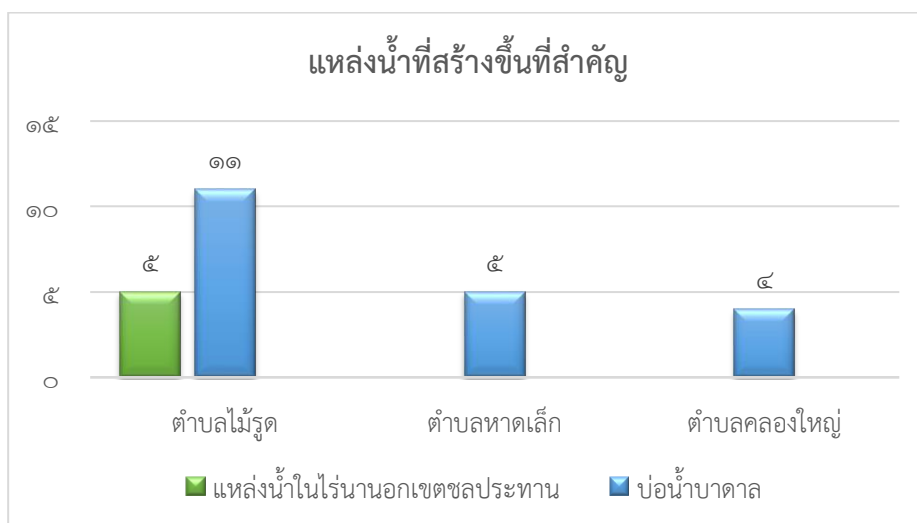
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

ภาพที่ ๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

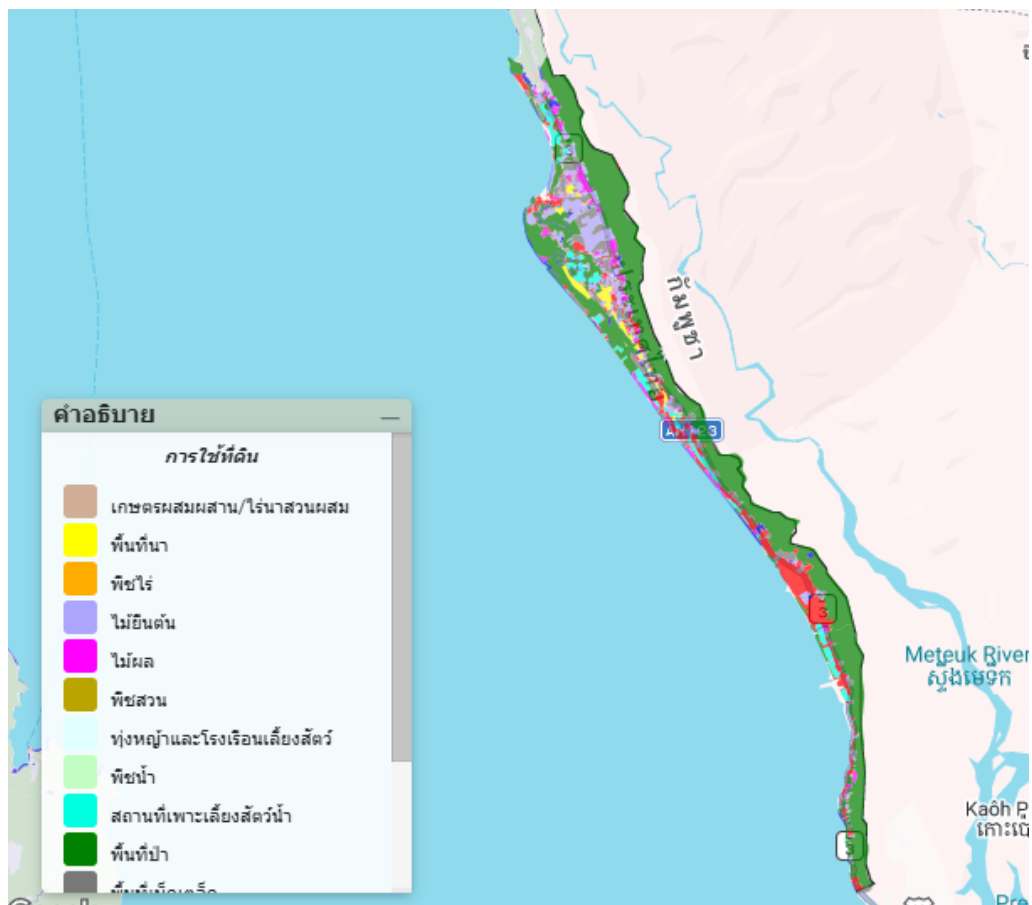
ภาพที่ ๖ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๒๕๖๖๒.๗๑	๕๖.๓๒
พืชไร่	๓๘.๗๑	๐.๐๘
ไม้ยืนต้น	๔๒๘๗.๙๒	๙.๔๑
ไม้ผล	๑๙๕๖.๖๖	๔.๒๙
พืชสวน	๑๐๖๕.๖๔	๒.๓๔
พื้นที่นา	๒๒๒๑.๕๔	๔.๘๘
พืชน้ำ	๔๔.๗๖	๐.๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๑๒๓๘.๘๙	๒.๗๒
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๕๐๕๒.๘๕	๑๑.๐๙
พื้นที่กลุ่ม	๓๙๙๓.๐๙	๘.๗๖
พื้นที่น้ำ	๒๕๖๖๒.๗๑	๕๖.๓๒
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๓๘.๗๑	๐.๐๙
พื้นที่เปิดเตล็ด	๔๒๘๗.๙๒	๙.๔๑

ภาพที่ ๗ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ

(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.๒๕๖๙

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ประชากรมีอาชีพหลักคือ ประมงพื้นบ้าน มีพื้นที่การเกษตร ๔,๖๓๒ ไร่ (ร้อยละ ๑๔.๗๖ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตเขตชลประทานทั้งหมด

อำเภอคลองใหญ่ พื้นที่ปลูกพืชเศรษฐกิจหลัก ได้แก่ ยางพารา มีพื้นที่ปลูกจำนวน ๒,๕๘๒ ไร่ รองลงมา คือทุเรียน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๘๙๓ ไร่ และปาล์มน้ำมัน มีพื้นที่ปลูก จำนวน ๖๗๑ ไร่ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีพื้นที่ปลูกไม้ผลและไม้ยืนต้นชนิดอื่นๆ

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)								
		ข้าวเหนียว	ทุเรียน	มังคุด	เงาะ	ลองกอง	ยางพารา	ปาล์ม น้ำมัน	พืชอื่นๆ	รวม
คลองใหญ่	๘,๑๒๕	-	๑๑๕	๙	๑๔	๕	๖๕๙	๓๐	๑๑๖	๙๔๘
ไม้รูด	๑๗,๐๐๐	๒๐	๗๗๓	๒๗	๓๔	๑๐	๑,๕๔๗	๖๔๑	๒๐๙	๓,๒๖๑
หาดเล็ก	๖,๒๕๐	-	๕	-	-	๑	๓๗๖	-	๔๑	๔๒๓
พื้นที่รวม	๓๑,๓๗๕	๒๐	๘๙๓	๓๖	๔๘	๑๖	๒,๕๘๒	๖๗๑	๓๖๖	๔,๖๓๒

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ.๒๕๖๗)

ตารางที่ ๘ แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
ไม้รูด	๑๓	๔/๕๑	-	๗/๘๖	-	-	๒/๑,๙๐๐	-	-
คลองใหญ่	๓	-	-	-	-	-	๒,๘๕๐	-	-
รวมทั้งหมด	๑๖	-	-	-	-	-	-	--	-

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอคลองใหญ่, พ.ศ. ๒๕๖๙

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์ ๔ แห่ง คือ โรงงานปลาปน

ชื่อโรงงาน บริษัท คลองใหญ่ปลาปน จำกัด ที่ตั้ง ๓๖ ม.๑ ถ.คลองใหญ่-ตราด ต.คลองใหญ่ อ.คลองใหญ่ จ.ตราด

- โรงงานฆ่าสัตว์มาตรฐาน ๒ แห่ง คือ โรงฆ่าสัตว์ปีกและโรงฆ่าสุกร

ชื่อโรงงาน โรงฆ่าสัตว์ปีกนางสาวรำไพ พันธุ์ทมนันท์ ที่ตั้ง ๘๗ ม.๓ ต.ไม้รูด อ.คลองใหญ่ จ.ตราด

ชื่อโรงงาน โรงฆ่าสุกรนางสาวรำไพ พันธุ์ทมนันท์ ที่ตั้ง ๘๗ ม.๓ ต.ไม้รูด อ.คลองใหญ่ จ.ตราด

ตารางที่ ๙ แสดงข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ถ้ามี ถ้าไม่มีให้ -)

อำเภอ คลองใหญ่	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำ สวยงาม	สัตว์น้ำอื่น ๆ
	๔๓๙.๖๗	๓๖.๗๙	๑๙.๗๙	๓๐๓.๒๖	๓๐.๘๖	๕๓๐.๓๗
รวมทั้งหมด	๔๓๙.๖๗	๓๖.๗๙	๑๙.๗๙	๓๐๓.๒๖	๓๐.๘๖	๕๓๐.๓๗

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอคลองใหญ่, พ.ศ.๒๕๖๙

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

“ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด” มีลักษณะโดดเด่นที่แตกต่างจากทุเรียนทั่วไป ทั้งในด้านรูปลักษณ์และรสชาติ เปลือกมีสีเขียวปนน้ำตาล ปลายหนามแข็งแรงและแหลมคม เนื้อทุเรียนสีเหลืองอ่อนละเอียด รสหวานมัน กลมกล่อม เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว

ความพิเศษนี้เกิดจาก สภาพพื้นที่เพาะปลูกตามแนวเทือกเขาบรรทัด ซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยดินร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี และได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมทะเลตะวันออก ทำให้มีฝนตกชุกแต่ความชื้นในอากาศลดลงรวดเร็ว ส่งผลให้ต้นทุเรียนเกิดภาวะ “เครียด” ทางธรรมชาติจนกระตุ้นการออกดอกเร็ว สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ก่อนพื้นที่อื่น สร้างความได้เปรียบทางการตลาดอย่างชัดเจน

มีจำนวนพื้นที่ปลูก ๑,๐๗๙ ไร่ ปริมาณผลผลิต ๑,๐๙๑ ตัน/ปี ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ช่องทางการจัดจำหน่าย ขยายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ ราคา กิโลกรัม ๒๐๐-๒๕๐ บาท ขณะที่หมอนทองที่อื่น ราคา กิโลกรัมละ ๑๒๐-๑๕๐ บาท เป็นต้น

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรือนและประชากร

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนครั้วเรือน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรือน ทั้งหมด	ครั้วเรือน เกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	คลองใหญ่	๖,๑๔๖	๑๘๘	๗,๒๐๒	๗,๑๕๒	๑๔,๓๕๔
๒	ไม้รูด	๑,๙๓๘	๑๖๙	๒,๖๓๗	๒,๕๘๘	๕,๒๒๕
๓	หาดเล็ก	๒,๐๒๔	๖๘	๒,๖๘๖	๒,๕๖๐	๕,๒๔๖
รวม		๑๐,๑๐๘	๔๒๕	๑๒,๕๒๕	๑๒,๓๐๐	๒๔,๘๒๕

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอคลองใหญ่, พ.ศ.๒๕๖๗

๒) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๗๔	๓๕.๐๘
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๗๙	๓๖.๐๙
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๐๐	๒๐.๑๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๓๓	๖.๖๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๙	๑.๘๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๒๐
รวม	๔๙๖	๑๐๐

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ.๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๒๕๙.๐๐	๕๒.๒๒
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๒๓๗.๐๐	๔๗.๗๘
รวม	๔๙๖	๑๐๐

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ.๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๓๖๖.๐๐	๓๒๑๑.๐๐
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๔.๐๐	๖๙.๐๐
เช่า	๘๕.๐๐	๖๘๙.๐๐
รวม	๔๒๗.๐๐	๓,๙๖๙.๐๐

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ.๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

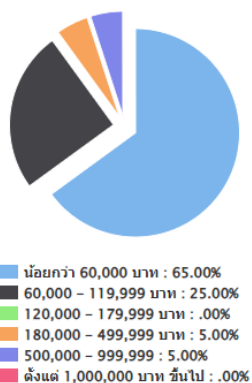
ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	เอกสารสิทธิ์ อื่นๆ	
๓๓๙	๑	๐	๔๖	๓๖๖

ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/,พ.ศ.๒๕๖๙

๖) รายได้ครัวเรือนเกษตรกร

รายได้ในภาคการเกษตร

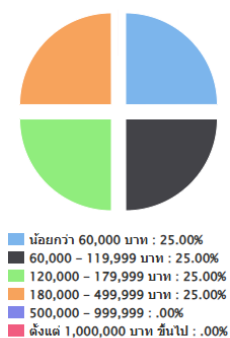

ภาพที่ ๘ รายได้ในภาคการเกษตร

(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/พ.ศ.๒๕๖๙)

๗) หนี้สินของเกษตรกร

หนี้สินในภาคการเกษตร

ภาพที่ ๙ หนี้สินในภาคการเกษตร

(ที่มา : https://aiu.doae.go.th/bi_report/bi_report๑/พ.ศ.๒๕๖๙)

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

นับถือศาสนาพุทธ

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

วัฒนธรรมของอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โดดเด่นด้วยวิถีชีวิตชาวประมงริมทะเล ผสมผสานวัฒนธรรมไทย-จีนและเวียดนาม มีศรัทธาและความเชื่อที่แข็งแกร่งเกี่ยวกับเจ้าแม่ทับทิม ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญคือการแห่เจ้าแม่ทับทิมเพื่อคุ้มครองเรือประมงและให้โชคลาภ ตลอดจนมีอาหารพื้นบ้านและสินค้าทำมือที่เป็นเอกลักษณ์

ความเชื่อและประเพณี	ประเพณีแห่เจ้าแม่ทับทิมคลองใหญ่ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี (มกราคม) เป็นความเชื่อสืบทอดจากชุมชนไทยเชื้อสายจีนริมทะเล เพื่อขอพรด้านการทำประมง สุขภาพ และความโชคดี
วิถีชุมชนริมทะเล	ชุมชนบ้านไม้รุตเป็นหมู่บ้านประมงดั้งเดิมที่เรียงรายริมป่าชายเลนและคลองที่ออกสู่ทะเล มีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย
อาหารพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์	ขนมบอบแบบ (ขนมพื้นบ้านหาทานยาก), บัณฑ์ (ขนมก้อนแป้งเหนียวนุ่มราดน้ำกะทิ), ขนมเบ็องญวน, บัณฑ์ (แป้งห่อผัก), และไข่เค็มคลองใหญ่ที่ขึ้นชื่อเรื่องความมันเค็มน้อย
ภูมิปัญญาท้องถิ่น	กิจกรรมทำ Eco Print สร้างลวดลายบนผืนผ้า, การจักสานจากหวายเทียม และการทำเครื่องรางมงคล เช่น พวงกุญแจปลาทองและสร้อยข้อมือปี่เซียะ
สถานที่สำคัญ	ศาลเจ้าแม่ทับทิมคลองใหญ่ และชายหาดต่างๆ เช่น หาดบานชื่น ซึ่งเป็นจุดกระจายรายได้และวัฒนธรรมการท่องเที่ยวท้องถิ่น

ที่มา : <https://dasta.or.th/th/article/๕๐๗๘,พ.ศ. ๒๕๖๘>

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้าน		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
คลองใหญ่	-	-	๔	๗๒	๓	๗๕	๔	๗๔	-	-	-	-
ไม้รุต	๑	๓๐	๖	๑๐๓	๑	๒๕	๔	๖๔	-	-	-	-
หาดเล็ก	-	-	๓	๕๐	๑	๒๕	๖	๙๕	-	-	-	-
รวม	๑	๓๐	๑๓	๒๒๕	๕	๑๒๕	๑๔	๒๓๓	-	-	-	-

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ. ๒๕๖๘

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑๓๗
เครื่องดื่ม	๑
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๓
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑๓
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๒
รวม	๑๕๖

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอคลองใหญ่, พ.ศ. ๒๕๖๗

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านโชดทราย	๒	หาดเล็ก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านเทศบาลตำบลหาดเล็ก	๒	หาดเล็ก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านตาคานึก	๕	คลองใหญ่	๒๓
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนอำเภอคลองใหญ่	๑	ไม่รู้ต	๓๐
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวชุมชนตำบลคลองใหญ่	๓	คลองใหญ่	๒๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสตรีไม่รู้ตแปรรูปอาหาร	๔	ไม่รู้ต	๑๐
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลไม่รู้ต	๑	ไม่รู้ต	๓๖
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปน้ำพริกบ้านคลองจาก	๘	คลองใหญ่	๒๓
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารบ้านหวังโสม	๓	ไม่รู้ต	๗
วิสาหกิจชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์แมงกะพรุนอ.คลองใหญ่	๒	คลองใหญ่	๗
วิสาหกิจชุมชนอาหารทะเลและพืชสมุนไพรบ้านหาดศาลเจ้า	๓	หาดเล็ก	๘
วิสาหกิจชุมชนพืชสมุนไพรหาดเล็ก	๑	หาดเล็ก	๑๐
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโดยชุมชนสองแผ่นดินบ้านหาดเล็ก	๔	หาดเล็ก	๘
วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลหาดเล็ก	๑	หาดเล็ก	๓๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่,พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเทศบาลคลองใหญ่	๓	คลองใหญ่	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรตำบลคลองใหญ่	๗	คลองใหญ่	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหนองม่วง	๒	ไม่รู้ต	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านหวังบอน	๕	ไม่รู้ต	๑๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านร่วมสุข	๖	ไม่รู้ต	๑๒
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านตาคานึก	๕	คลองใหญ่	๒๐
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองมะนาว	๔	ไม่รู้ต	๑๒

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มส่งเสริมอาชีพ (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองตะเคียน	๕	ไม่รู้ต	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองจาก	๘	คลองใหญ่	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านคลองสน	๕	หาดเล็ก	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรหมู่ ๖ ตำบลไม่รู้ต	๖	ไม่รู้ต	๒๕
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านโชดทราย	๒	หาดเล็ก	๒๒
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนคลองใหญ่วิทยาคม	๗	คลองใหญ่	๒๕
กลุ่มโรงเรียนอนุบาลวัดคลองใหญ่	๒	คลองใหญ่	๒๕
กลุ่มโรงเรียนบ้านคลองจาก	๘	คลองใหญ่	๓๐
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดหนองม่วง	๕	ไม่รู้ต	๒๒
กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนวัดห้วงโสม	๓	ไม่รู้ต	๒๑
กลุ่มโรงเรียนบ้านโชดทราย	๒	หาดเล็ก	๒๕
กลุ่มส่งเสริมอาชีพการเกษตรเกษตรกรผู้ปลูกทุเรียน	๑	ไม่รู้ต	๓๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ พ.ศ.๒๕๖๙

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศดปช.	ศบกด.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ พอเพียง			ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
คลองใหญ่	-	๒	-	-	๑	-	-	-	-
ไม่รู้ต	๑	๘	๑	๑	๑	-	-	-	-
หาดเล็ก	-	-	-	-	๑	-	-	-	-
รวม	๑	๑๐	๑	๑	๓	๐	๐	๐	๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)								
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบุญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
คลองใหญ่	๑	๒	๔	๒	๑	๑๑	๑	-	-
ไม่รู้ต	-	-	๘	๑๔	๗	๑๐	-	๑	-
หาดเล็ก	๑	-	๑๒	-	๑	๘	-	-	-
รวม	๒	๒	๒๔	๑๖	๙	๒๙	๑	๑	๐

หมายเหตุ : อาสาเกษตรบางรายทำหน้าที่อาสามากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลอาสาสมัครเกษตรและอาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอคลองใหญ่ มีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๖ คน

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	องค์ความรู้ด้าน
คลองใหญ่	๒	เศรษฐกิจพอเพียง แปรรูปอาหารทะเล
ไม่รู้ต	๓	แปรรูปอาหารพื้นบ้าน ผลิตทุเรียนคุณภาพ การผลิตข้าว
หาดเล็ก	๑	เกษตรกรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
รวม	๖	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	แปลงใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	การผลิตทุเรียนคุณภาพ	๔	ไม่รู้ต
๒	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านห้วงโสม ตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	เศรษฐกิจพอเพียง	๓	ไม่รู้ต
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	เศรษฐกิจพอเพียง	๙	คลองใหญ่
๔	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	การลดต้นทุนการผลิต	๖	ไม่รู้ต
๕	การแปรรูปชาเปิด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	การแปรรูปไข้เปิด	๕	ไม่รู้ต
๖	วิสาหกิจชุมชนแปรรูปอาหารทะเลบ้านตาคานึก อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	แปรรูปอาหารทะเล	๕	คลองใหญ่
๗	ศูนย์เรียนรู้การผลิตข้าว ตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	การผลิตข้าว	๒	ไม่รู้ต
๘	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านห้วงบอน ตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่	เกษตรผสมผสาน	๕	ไม่รู้ต
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน หมู่ ๖ ตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	เกษตรผสมผสาน	๖	ไม่รู้ต
๑๐	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวโดยชุมชนตำบลไม่รู้ต อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด	แปรรูปอาหารทะเล	๑	ไม่รู้ต

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวน พื้นที่ (ไร่)
๑	ไม่รู้ต	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลไม่รู้ต	ทุเรียน	๓๐	๔๓๔

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด, พ.ศ. ๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้าทุเรียน

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

๑) เขตความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกไม้ผล (ทุเรียน) (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ไม่รู้ต	๐	๐	๒๘๕	๓๖๖	๑,๐๕๑
คลองใหญ่	๐	๐	๐	๓๖	๓๖
หาดเล็ก	๐	๐	๕๒	๐	๕๒
รวมอำเภอคลองใหญ่	๐	๐	๓๓๗	๘๐๒	๑,๑๓๙

ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน

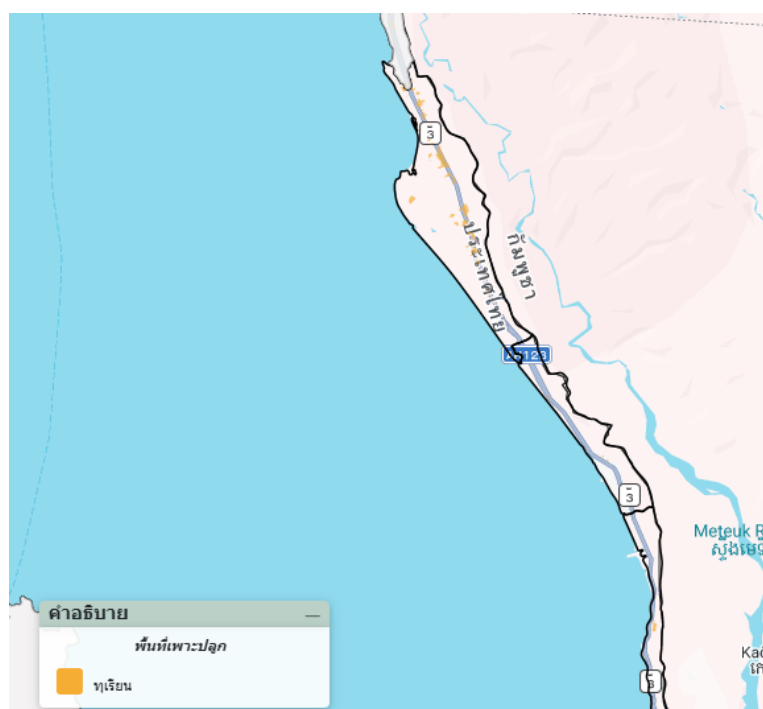
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) พื้นที่ปลูกทุเรียน

ตารางที่ ๒๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตทุเรียน

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กิโลกรัม)
คลองใหญ่	๔๗	๒๐๗	๘๑	๑๔๒.๔๘	๑,๗๕๙
ไม้รูด	๑๓๙	๑๐๗๗	๗๒๘	๑,๒๘๐.๕๕	๑,๗๕๙
หาดเล็ก	๑๙	๒๘	๑๗	๒๙.๙๐	๑,๗๕๙
รวม	๒๐๕	๑,๓๑๒	๘๒๖	๑,๔๕๒.๙๓	

ที่มา : ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกรกลาง กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

(๓) พื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
ไม้รูด	๓๘๗	๑๖๒	๑๙๔	๑๕๖	๘๙๙
หาดเล็ก	๐	๐	๐	๑๐๙	๑๐๙
คลองใหญ่	๐	๐	๓๗	๕๗	๙๔

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม (ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th>, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) ใช้เทคโนโลยีการผลิตที่เป็นการลดต้นทุนและลดการเกิดโรค โดยนำทุเรียนใต้มาเพาะเมล็ดเอง เมื่ออายุประมาณ ๑ ปี จะนำไปปลูกในแปลง และเมื่อต้นต่อทุเรียนใต้อายุได้ประมาณ ๒ ปี จะนำยอดทุเรียนพันธุ์ดีมาทำการเสียบยอดแบบเสียบข้างทำให้ได้ทุเรียนที่ต้านทานโรครากเน่าโคนเน่า

(๒) การใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาและเชื้อราบิวเวอเรียในการควบคุมโรคและแมลงศัตรูพืช ลดการใช้สารเคมีในการจัดการสวนและลดความเสี่ยงจากการเปื้อนของสารเคมีในธรรมชาติ

(๓) การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของการผลิตทางการเกษตรที่ดีและเหมาะสม หรือ Good Agriculture Practices (GAP) โดยทำสวนเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพดีตรงตามมาตรฐานที่กำหนด ได้ผลผลิตสูง คุ่มค่าการลงทุน และขบวนการผลิตปลอดภัยต่อตนเองและผู้บริโภค รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรที่เกิดประโยชน์สูงสุด เกิดความยั่งยืนทางการเกษตรและไม่ทำให้เกิดมลพิษ

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอคลองใหญ่ มีการปลูกทุเรียน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ทุเรียน	←△	→	←	→▽	→	→	→	→	→	→	→	→

สัญลักษณ์ ←→ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ←→ ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูก

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๘

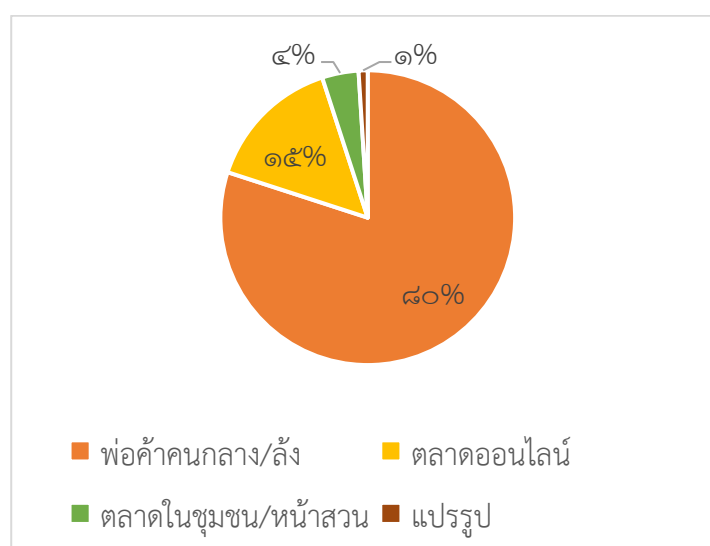
รายการ	ต้นทุน/ไร่/ปี (บาท)	หมายเหตุ
ค่าปุ๋ยเคมี	๔,๒๔๘	
ค่าปุ๋ยอินทรีย์	๕,๐๐๐	
สารเคมีกำจัดแมลง	๓,๐๐๐	
ค่าน้ำ	๓,๐๐๐	
ค่าไฟ	๑,๕๐๐	
ค่าแรงงาน	๑,๐๘๐	
รวม	๑๗,๘๒๘	

(ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอลองใหญ่, พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

๑) วิธีการตลาด (เป็นวิธีตลาดที่เกิดขึ้นในอำเภอ)

- ๑) ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตทุเรียนอย่างน้อย ๑ - ๒ เดือน จะมีพ่อค้าคนกลางมาทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า
- ๒) หลังการเก็บเกี่ยวเกษตรกรขายตามช่องทางออนไลน์
- ๓) หลังการเก็บเกี่ยวเกษตรกรขายผลสดพร้อมบริโภคตามงานต่างๆ
- ๔) เกษตรกรแปรรูปผลผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่า เช่น เชื่อม ทอดกรอบ กวน เป็นต้น

ภาพที่ ๑๔ แสดงวิธีการตลาดทุเรียน อำเภอคลองใหญ่
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอลองใหญ่, พ.ศ.๒๕๖๙)

๒) แหล่งรับซื้อผลผลิต/ โรงงานแปรรูป

อำเภอคลองใหญ่ ไม่มีแหล่งรับซื้อ/ โรงงานแปรรูปทุเรียน

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

อำเภอคลองใหญ่ มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านต่างๆ จำนวน ๑๐๗ ราย และมี Smart Farmer ซึ่งมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer แปลงใหญ่ด้านการผลิตทุเรียน จำนวน ๓๐ ราย

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิตที่มีความโดดเด่น ดังนี้

ตารางที่ ๒๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายสนทยา กล่อมสังข์	๑	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒	นายคมณัฏฐ์ศรีสุข กล่อมสังข์	๑	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๓	นายสัญญา กล่อมสังข์	๑	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๔	นายดำรง ละอองสินธุ์	๒	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๕	นางสาวเกษร กระชน	๒	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๖	นายแหลม อำพล	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๗	นายไพรัช หอยสังข์	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๘	นายสมพงษ์ จุกท้วทีก	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๙	นางสาวอาลัย พรหมเวียง	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๐	นายสุรนนท์ ชันติริ	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๑	นายสันทัด เกษี	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๒	นางลำดวน เกษี	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๓	นายบุญชู ป่างปู	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๔	นายหาญ ประคองจิตร	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๕	นางเสย พรหมดี	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๖	นายจเรียง นิมมาก	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๗	นางมาลี เกษรอุบล	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๘	นางฉัตรดาพร พุทธา	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๑๙	นายคำพล แซ่ซื่อ	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๐	นายกรณ์ โมกขพันธ์	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๑	นายทองคำ ศรีสองยาง	๖	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๒	นายสงคราม พุทธา	๖	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๓	นายศุภกิจ อัครโสวรรณ	๑	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน

ตารางที่ ๒๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตทุเรียน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด (ต่อ)

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๒๔	นายธีรพงศ์ วงษ์ศิริ	๑	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๕	นางสาววรรณชูลี นิยมมาก	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๖	นายชายดาว ขำวงศ์	๔	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๗	นางสาวกฤษหยัง สมเรือน	๖	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๘	นายสัมพันธ์ เงินดี	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๒๙	นายธนกร ประทีปประยะกุล	๕	ไม่รู้ต	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน
๓๐	นายประการ ผลาเกษ	๙	คลองใหญ่	คลองใหญ่	๒๕๕๙	ทุเรียน

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒) องค์กรเกษตรกร ดังนี้

ตารางที่ ๒๙ แสดงองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

องค์กรเกษตรกร	จำนวน (แห่ง)	ชื่อกลุ่ม
ศพก.	๑	ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
แปลงใหญ่	๑	แปลงใหญ่ทุเรียนตำบลไม่รู้ต
วิสาหกิจชุมชน	๑	วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพทุเรียนอำเภอคลองใหญ่

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๓๐ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอคลองใหญ่

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	๑. ด้านชายแดนปิด-เป็นพื้นที่สงคราม ๒. สภาพพื้นที่เหมาะสม ๓. ผลผลิตออกสู่ท้องตลาดเร็วกว่าพื้นที่อื่น	๑. ลังอยู่ในจังหวัดจันทบุรี ระยะทางประมาณ ๒๐๐ กิโลเมตร ลังใกล้สุด ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร ต. ชำรอก อ.เมือง	๑. ตลาดจีนร้อยละ ๘๐% ๒. ตลาดภายในประเทศ ๒๐% - ภายในอำเภอ ๒% - ภายในจังหวัด/ประเทศ ๑๗% - ออนไลน์ ๑%
	ปัญหา Pain point	๑. ต้องอพยพเมื่อเกิดสงคราม ๒. เกษตรกรและผู้ประกอบการไม่สามารถเข้าพื้นที่ได้ ๓. แหล่งน้ำสำรองไม่เพียงพอ/น้ำเค็มลูกล้ำ	๑. ท่าเรือเนกประสงค์ยังไม่เปิดใช้งานทำให้เสียโอกาสด้านขนส่ง ๒. ไม่สามารถตัดผลผลิตได้ตามสัญญา ๓. ต้องว่าจ้างนำไปแปรรูปนอกพื้นที่ (ทุเรียนทอด)	ทำให้ตลาดต่างประเทศหายไปเนื่องจากปิดด่านชายแดน
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	๑. ปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษา ๒. พัฒนาเกษตรกรในพื้นที่ให้เป็นผู้ประกอบการ ๓. ส่งเสริมการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ๔. หาพื้นที่เป็นแหล่งกักเก็บน้ำ ๕. ประชาสัมพันธ์ใฝ่ระวังตรวจสอบคุณภาพน้ำที่ใช้	๑. ส่งเสริมการรวมกลุ่มจัดตั้งสหกรณ์รวบรวมการผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปในพื้นที่	ส่งเสริมและพัฒนาตลาดภายในประเทศ - Modren Trad - ออนไลน์ - การท่องเที่ยว

ตารางที่ ๓๐ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอคลองใหญ่ (ต่อ)

มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ๑. มีผู้ปลูกทุเรียนเพิ่มขึ้น ๕๐ % ๒. ได้รับ GI ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด ๖ ราย ๓. ปริมาณผลผลิตต่อปี ๔. ได้มาตรฐาน GAP ๑๐๐% 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ประกอบการจากนอกพื้นที่ เข้ามารับซื้อ ๒. ไม่มีผู้แปรรูปในพื้นที่ 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. มีการส่งออก ๘๐%ในประเทศ ๒๐% ๒. ขายรูปแบบผลสด ๑๐๐%
	ปัญหา Pain point	เกษตรกรขาดองค์ความรู้ (รายใหม่)	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ไม่สามารถตัดผลผลิตได้ตามสัญญา ๒. ผลผลิตเกรดตกไซส์ได้ราคาถูก ๓. ต้องว่าจ้างนำไปแปรรูปนอกพื้นที่ (ทุเรียนทอด) 	ราคาจำหน่ายไม่แน่นอน ฟุ้งพาดตลาดเดียว (จีน)
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> ๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้ ๒. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างรายเก่ากับรายใหม่ ๓. ส่งเสริมการขอ GI หมอนทองเขาบรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการจัดตั้งสหกรณ์รวบรวมผลผลิต ๒. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต 	ส่งเสริมและพัฒนาตลาดภายในประเทศ

ตารางที่ ๓๐ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ทุเรียน อำเภอคลองใหญ่ (ต่อ)

มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	<ul style="list-style-type: none"> ๑. พันธุ์หอมทอง ๙๕% ๒. พันธุ์อื่นๆ ๕% ๓. ต้นทุนการผลิต ๓๕ บาท/กิโลกรัม ๔. มาตรฐาน GAP ๑๐๐% ๕. ได้รับ GI ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ไม่มีการแปรรูป ๒. ลังมารับซื้อในพื้นที่ ๘๐% จำหน่ายเอง ๒๐% 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ขายผลสด ๑๐๐% ๒. มีการตรวจสอบย้อนกลับได้ ๑๐๐% ๓. อายุการเก็บรักษา ๗-๑๔ วัน อยู่ในสภาพปกติ
	ปัญหา Pain point	<ul style="list-style-type: none"> ๑. โรงแมลงในผลสด ๒. คุณภาพของผลสด(ไส้ซึม/เกรดตกไซส์ /หนามจืด/อ่อน) ๓. เกษตรกรยังไม่ให้ความสำคัญด้าน (GI) 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ทำให้ผลผลิตเกรดตกไซส์ราคาได้ราคาต่ำ ๒. เกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ 	ประเทศปลายทางมีข้อกำหนดด้านสุขอนามัย
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการกำจัดโรคแมลงและพัฒนาคุณภาพผลผลิต ๒. ประชาสัมพันธ์และสร้างการรับรู้การใช้ประโยชน์จาก GI 	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ส่งเสริมการแปรรูป ๒. สหกรณ์รวบรวมผลผลิต 	ใช้เทคโนโลยีติดตามสินค้า

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๑ แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดเชื้อรา

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดเชื้อรา
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการแปรรูปให้ได้มาตรฐานสากล
๔. หลักการและเหตุผล	จุลินทรีย์ประเภทเชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> และ เชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> มีคุณสมบัติควบคุมเชื้อรา <i>Phytophthora sp.</i> ซึ่งเป็นเชื้อสาเหตุโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน พริกไทย พริก ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักของเกษตรกร ลักษณะเด่นการเพาะขยายคือ เกษตรกรสามารถใช้อุปกรณ์พื้นฐานในครัวเรือนเพาะเลี้ยง ใช้เวลาน้อย ไม่เป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์เลี้ยง และสิ่งแวดล้อม
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้เชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> ในพื้นที่การเกษตร ๒. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใช้แบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> ในพื้นที่การเกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการควบคุมโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียนเพิ่มขึ้น ๓% ต่อปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๒๕ คน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๘. กิจกรรมหลัก	ถ่ายทอดความรู้การผลิตขยายเชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> ถ่ายทอดความรู้ผลิตขยายแบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> และการประยุกต์ใช้ชีวภัณฑ์ตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี
๑๑. งบประมาณ	๖๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรสามารถผลิตขยายเชื้อจุลินทรีย์ประเภทเชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> และแบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> ป้องกันเชื้อราได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถป้องกันและจำกัดเชื้อราสาเหตุโรคพืช ๒. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมี ๑๐%

ตารางที่ ๓๒ แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลง

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลง
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการแปรรูปให้ได้มาตรฐานสากล
๔. หลักการและเหตุผล	เชื้อแบคทีเรีย บาซิลัส ทูริงเยนซิส หรือ บีที เป็นจุลินทรีย์ชนิดหนึ่งในธรรมชาติที่มีฤทธิ์ในการทำลายแมลง โดยเฉพาะหนอนผีเสื้อที่เป็นศัตรูของพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจหลายชนิด เมื่อหนอนกินเชื้อ บี ที เข้าไปสารพิษที่ บี ที สร้างขึ้นจะไปมีผลทำให้ระบบย่อยอาหารของแมลงล้มเหลว กระทบระบบเต่งและแตก ส่งผลให้แมลงหยุดกินอาหาร เคลื่อนไหวช้า ชักกระตุก เป็นอัมพาต เชื้อ บี ที จึงสามารถใช้ในการควบคุมหนอนผีเสื้อ ศัตรูพืชหลายชนิดที่ติดต่อสารเคมีได้ดี ในขณะที่เดียวกันเชื้อ บี ที ยังเป็นเชื้อจุลินทรีย์ที่ไม่เป็นพิษต่อมนุษย์ สัตว์ และไม่มีพิษตกค้างในสิ่งแวดล้อม
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจ ในการควบคุมป้องกันศัตรูพืชได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒. เพื่อลดความเสี่ยงจากการระบาดของศัตรูพืช
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของการลดต้นทุนการผลิตสินค้าทางการเกษตรลดลง ๒% ต่อปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	เกษตรกร จำนวน ๒๕ คน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๘. กิจกรรมหลัก	จัดอบรมการขยายเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> และการวิธีการใช้
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี
๑๑. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรในพื้นที่ มีความรู้ในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> ควบคุมแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น ๑๐% ๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิตได้ ๑๕%

ตารางที่ ๓๓ แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในอำเภอคลองใหญ่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในอำเภอคลองใหญ่
๒. ชื่อแผนงาน	พัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวจังหวัดตราดให้เติบโตอย่างสมดุลและยั่งยืน
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาศักยภาพบุคลากรและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
๔. หลักการและเหตุผล	การท่องเที่ยวในท้องถิ่น เป็นการเดินทางของผู้คนหรือกลุ่มคนออกจากสถานที่ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยประจำไปยังท้องถิ่นอื่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการท่องเที่ยว การแสวงหาประสบการณ์ใหม่ๆ ประกอบการเรียนรู้ การสัมผัส การชื่นชมกับเอกลักษณ์ ความงดงามทางวัฒนธรรม คุณค่าทางประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของกลุ่มชนอื่น ดังนั้นอำเภอคลองใหญ่ มีทรัพยากรที่หลากหลาย การพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจเพื่อสังคมด้านการท่องเที่ยวในอำเภอคลองใหญ่ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยสร้างประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนากการท่องเที่ยว ให้มีการเติบโตทางเศรษฐกิจควบคู่ การแก้ไขปัญหาทางสังคมและ สิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการพัฒนาอย่างยั่งยืน
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	เพื่อพัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวชุมชน
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	ร้อยละของรายได้วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น (ร้อยละ ๕ ต่อปี)
๗. พื้นที่เป้าหมาย	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๘. กิจกรรมหลัก	พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวชุมชน ให้มี ศักยภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ การบรรยายให้ความรู้ การจัดการตลาดท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว การ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้าง ความเข้าใจการจัดการท่องเที่ยวเชิงในท้องถิ่น การสร้างทีมงาน การจัดทำ แผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้รูปแบบและกิจกรรมสำหรับการท่องเที่ยว
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ปี
๑๑. งบประมาณ	๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ ได้รับการพัฒนาศักยภาพ จัดการท่องเที่ยวท้องถิ่น
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	๑. ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๒๐ % ๒. ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๕%

ตารางที่ ๓๔ แสดงแบบสรุปโครงการพัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด คลองใหญ่”
สู่การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการพัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
๒. ชื่อแผนงาน	เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้าเกษตร
๓. แนวทางการพัฒนา	๑. พัฒนาประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม ๒. สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกรเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ๓. พัฒนาช่องทางการตลาดการจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพ
๔. หลักการและเหตุผล	พื้นที่เขาบรรทัด อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด มีศักยภาพการผลิตทุเรียนพันธุ์หมอนทองที่มีอัตลักษณ์เฉพาะจากสภาพภูมิประเทศและดินภูเขา ส่งผลให้มีคุณภาพเด่น เช่น เนื้อแห้งละเอียด สีเหลืองเข้ม รสหวานมัน และกลิ่นไม่ฉุนจัด ปัจจุบันยังไม่มี การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ ส่งผลให้ไม่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มและป้องกันการสวมสิทธิ์ชื่อพื้นที่ได้ จึงจำเป็นต้องจัดทำโครงการเพื่อศึกษา จัดทำข้อมูล และพัฒนามาตรฐานเพื่อรองรับการขึ้นทะเบียน GI
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. จัดทำข้อมูลเพื่อยื่นคำขอขึ้นทะเบียน GI ๒. ยกระดับมาตรฐานการผลิตตามเกณฑ์ GI ๓. เพิ่มมูลค่าผลผลิตไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ๔. พัฒนาระบบควบคุมคุณภาพและตรวจสอบย้อนกลับ
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ ๕๐ ราย ๒. จัดทำเอกสารคำขอรับรอง GI สำเร็จภายในปีงบประมาณ ๓. รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ย ๒๕% ภายใน ๓ ปี
๗. พื้นที่เป้าหมาย	อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด
๘. กิจกรรมหลัก	พัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหมอนทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)
๘.๑ กิจกรรมย่อยที่ ๑ ศึกษาและจัดทำข้อมูล GI	สำรวจพื้นที่ วิเคราะห์ดิน จัดทำฐานข้อมูลเกษตรกร
๘.๒ กิจกรรมย่อยที่ ๒ พัฒนาศักยภาพเกษตรกร	อบรม GAP/มาตรฐาน GI
๘.๓ กิจกรรมย่อยที่ ๓ พัฒนาระบบควบคุมคุณภาพ	ระบบ QR / ตรวจสอบย้อนกลับ

๘.๕ กิจกรรมย่อยที่ ๕ การสร้างแบรนด์และ ประชาสัมพันธ์	โลโก้ บรรจุภัณฑ์ สื่อการตลาด
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๑ ปี
๑๑. งบประมาณ	๑๕๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	๑. เอกสารคำขอขอรับรอง GI แล้วเสร็จ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการอบรม \geq ๘๐%
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสูงกว่า ทุเรียนทั่วไป \geq ๑๕-๒๐%

ตารางที่ ๓๕ แสดงแบบสรุปโครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคลองใหญ่

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคลองใหญ่
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันผลผลิตเกษตรกร ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ
๓. แนวทางการพัฒนา	พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เสริมสร้างความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๔. หลักการและเหตุผล	การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ และเป็น การแก้ไขปัญหาการว่างงานของประชาชนในกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจาก ภาวะวิกฤตทางการเงิน เป็นกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างความ เข้มแข็งในกลุ่มและพึ่งพาตนเองได้ จึงเล็งเห็นปัญหาและจัดทำโครงการนี้ เพื่อสร้างอาชีพให้ยั่งยืนให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อส่งเสริมและเพิ่มทักษะด้านอาชีพให้กลุ่มแม่บ้าน ๒. เพื่อสร้างโอกาสและเป็นทางเลือกในการเสริมสร้างอาชีพให้เกิดรายได้
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทักษะความรู้เพิ่มขึ้น ไม่น้อยกว่า ๑ กลุ่มต่อปี ๒. รายได้ของสมาชิกกลุ่มที่เข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
๗. พื้นที่เป้าหมาย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรอำเภอคลองใหญ่
๘. กิจกรรมหลัก	ฝึกอบรมทักษะอาชีพและเพิ่มรายได้, การสนับสนุนการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่น สร้างมูลค่าและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่าย
๙. หน่วยงานดำเนินการ	สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนิน โครงการ	๓ ปี
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีทักษะในอาชีพและสามารถพึ่งพาตนเองได้
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนิน โครงการ (Outcome)	ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ๑๐%

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๖ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดเชื้อรา	๑. บุคลากรและองค์ความรู้ ๒. เชื้อชีวภัณฑ์ตั้งต้น ๓. วัสดุอุปกรณ์และสถานที่ ๔. กลุ่มเป้าหมาย (เกษตรกร)	๑. ถ่ายทอดความรู้การผลิตขยายเชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> ๒. ถ่ายทอดความรู้ผลิตขยายแบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> และการประยุกต์ใช้ชีวภัณฑ์ตามความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม	เกษตรกรสามารถผลิตขยายเชื้อจุลินทรีย์ประเภทเชื้อรา <i>Trichoderma harzianum</i> และแบคทีเรีย <i>Bacillus subtilis</i> ป้องกันเชื้อราได้	๑. เกษตรกรสามารถป้องกันและจำกัดเชื้อราสาเหตุโรคพืช ๒. ลดค่าใช้จ่ายในการซื้อสารเคมี ๑๐%		๖๐,๐๐๐ บาท	๒๕๗๐
โครงการส่งเสริมการใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดแมลง	๑. เชื้อชีวภัณฑ์ตั้งต้นที่มีคุณภาพ ๒. วัสดุอุปกรณ์การผลิต ๓. วิทยากรสำหรับถ่ายทอดเทคโนโลยี ๔. คู่มือการใช้ชีวภัณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมกับสภาพพื้นที่	จัดอบรมการขยายเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> และการใช้	เกษตรกรในพื้นที่มีความรู้ในการทำเกษตรเพิ่มขึ้น	๑. เกษตรกรสามารถผลิตเชื้อแบคทีเรีย <i>Bacillus thuringiensis</i> ควบคุมแมลงศัตรูพืชเพิ่มขึ้น ๑๐% ๒. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนในการผลิตได้ ๑๕%		๒๐,๐๐๐ บาท	๒๕๗๐

ตารางที่ ๓๖ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงาน			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในอำเภอคลองใหญ่	๑. ทรัพยากรชุมชน ๒. เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน ๓. การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ ๔. องค์ความรู้และการจัดการ	พัฒนาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนด้านการท่องเที่ยวชุมชน ให้มีศักยภาพการบริหารจัดการท่องเที่ยวชุมชน ได้แก่ การบรรยายให้ความรู้การจัดการตลาดท่องเที่ยว การสร้างเครือข่ายด้านการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว การอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างความเข้าใจการจัดการท่องเที่ยวเชิงในท้องถิ่น การสร้างทีมงาน การจัดทำแผนปฏิบัติการ เพื่อให้ได้รูปแบบและกิจกรรมสำหรับการท่องเที่ยว	วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวในพื้นที่อำเภอคลองใหญ่ได้รับการพัฒนาศักยภาพจัดการท่องเที่ยวท้องถิ่น	๑. ทำให้มีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๒๐ % ๒. ชุมชนมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ๕%		๕๐,๐๐๐ บาท	๒๕๗๐
โครงการพัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม	๑. ปัจจัยทางธรรมชาติและภูมิศาสตร์ ๒. ปัจจัยด้านการผลิตและภูมิปัญญา ๓. ปัจจัยด้านโครงสร้างและการตรวจสอบ (GI)	พัฒนาและยกระดับ “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม “ทุเรียนหอมทองเขาบรรทัด คลองใหญ่” สู่อุตสาหกรรม ๑. ศึกษาและจัดทำข้อมูล GI ๒. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร ๓. พัฒนาระบบควบคุมคุณภาพ ๔. การสร้างแบรนด์และประชาสัมพันธ์ ๕. บริหารจัดการโครงการ	๑. เอกสารคำขอขอรับรอง GI แล้วเสร็จ ๒. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการผ่านการอบรม $\geq ๘๐\%$	๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายสูงกว่าทุเรียนทั่วไป $\geq ๑๕-๒๐\%$		๑๕๐,๐๐๐ บาท	๒๕๗๐

ตารางที่ ๓๖ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ (ต่อ)

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริม อาชีพกลุ่ม แม่บ้านเกษตรกร อำเภอคลองใหญ่	๑. สมาชิกกลุ่ม แม่บ้าน เกษตรกร ๒. วัสดุอุปกรณ์ ในการฝึกอบรม และผลิตสินค้า. ๓. ภูมิปัญญา ท้องถิ่น ๔. การ สนับสนุนด้าน ความรู้/ เทคโนโลยีจาก หน่วย งานรัฐ	ฝึกอบรมทักษะอาชีพและเพิ่มรายได้, การสนับสนุนการใช้วัสดุคิบใน ท้องถิ่นสร้างมูลค่าและการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อจำหน่าย	กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีทักษะในอาชีพและ สามารถพึ่งพาตนเอง ได้	ชุมชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ๑๐%	๑. กลุ่มแม่บ้านมี อาชีพอย่างมั่นคง ๒. GDP ในระดับ ชุมชนเพิ่มขึ้น ๒๐%	๓๐,๐๐๐ บาท	๒๕๗๐-๒๕๗๒

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาที่ดิน. (๒๕๖๙). แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด. (๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). (ออนไลน์). แหล่งที่มา http://oss๑๐๑.ddd.go.th/web_th_soilseries/INDEX_th_series.htm
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๗). ข้อมูลพื้นฐานครัวเรือน. (๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/login>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๘). ระบบฐานข้อมูลทะเบียนเกษตรกร. (๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://farmer.doae.go.th/>
- กรมส่งเสริมการเกษตร. (๒๕๖๗). แผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก. (๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://agri-map-online.moac.go.th/login>
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (๒๕๖๗). สรุปเขตการปกครอง (๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙). (ออนไลน์). แหล่งที่มา <https://www.bora.dopa.go.th/>
- แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล. (๒๕๖๘). แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐. สำนักงานเกษตรอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด.